

Revision - 2021
New Syllabus

DAY WORK BOOK

11

- * ආදර්ශ ඔහුවරණ හුරුව
- * ආදර්ශ ව්‍යුහගත රචනා හුරුව
- * ආදර්ශ රචනා හුරුව
- * ආදර්ශ රචනා පිළිතුරු පත්‍රය

Dr. **දිනේෂ් මුනුගල**

ලංකා අධ්‍යාපන විද්‍යා මණ්ඩලය

- (1) රයිබෝස් සීනිවල අණුක සූත්‍රය වන්නේ,
1. $C_3H_8O_3$
  2. $C_5H_{10}O_3$
  3. $C_6H_{10}O_6$
  4. $C_5H_8O_4$
  5. $C_5H_{10}O_4$
- (2) පොලිසැකරයිඩයක්වන කයිටීන් හි තැනුම් ඒකකය වන්නේ කුමක් ද?
1. ග්ලූකෝස්
  2. ෆ්රක්ටෝස්
  3. ග්ලූකොසැමීන්
  4. ගැලැක්ටෝසූරිනික් අම්ලය
  5. ගැලැක්ටෝස්
- (3) සෛලයක් තුළ වූ DNA අණුවක සම්පූර්ණ දැර(turn) 4 ක් තුළ අඩංගු ඇඩීනීන් හේම යුගල් ගණන 15 කි. එම දැර 4 තුළ අඩංගු ගුවැනීන් හේම සංඛ්‍යාව වන්නේ,
1. 5
  2. 10
  3. 20
  4. 30
  5. ස්ථිරව කිව නොහැක.
- (4) පහත සඳහන් ලක්ෂණ අතරින් ප්‍රාග්න්‍යාජවික සෛල වලට පමණක් අයත් ලක්ෂණ වන්නේ,
- A. සෛලවල සාමාන්‍ය විෂ්කම්භය 1-5 μ m අතර වේ.
  - B. අවුරුදු බිලියන 1.8 ට පෙර සම්භවය විය.
  - C. කයිතාවල විෂ්කම්භය 20nm ක් පමණ වේ.
  - D. නයිට්‍රජන් තිර කිරීමේ හැකියාව පවතී.
1. A හා B පමණි.
  2. A හා C පමණි.
  3. B හා C පමණි.
  4. C හා D පමණි.
  5. A,C හා D පමණි.
- (5) සෛලීය ශ්වාස ශ්වසනයේ ඔක්කාරක පොස්පොරයිලීකරණයට අවශ්‍ය ප්‍රෝටීන හා එන්සයිම අන්තර්ගත වන්නේ මයිටොකොන්ඩ්‍රියමේ,
1. අන්තර් පටල අවකාශය තුළ
  2. මයිටොකොන්ඩ්‍රියම් පූරකයේ
  3. මියර තුළ
  4. පූරකයේ ඇති නිදහස් රයිබසෝම තුළ
  5. චක්‍රීය DNA අණුව තුළ
- (6) පළමු සයනොබැක්ටීරියාවන්ගේ පොසිල හමුවී ඇත්තේ මීට වසර කොපමණ කලකට පෙර ද?
1. වසර බිලියන 3.5 ට
  2. වසර බිලියන 2.7 ට
  3. වසර බිලියන 1.8 ට
  4. වසර බිලියන 1.2 ට
  5. වසර මිලියන 670 ට
- (7) ආදී වායුගෝලීය O_2 සාන්ද්‍රණය ඉහළ නැගීම ආරම්භ වූයේ,
1. ආකියන් ඉයෝනයේ
  2. පොටෙරොසොයික ඉයෝනයේ
  3. හේඩියන් ඉයෝනයේ
  4. ජෙලියෝසොයික යුගයේ
  5. මීසොසොයික යුගයේ
- (8) වර්ගීකරණ ඉතිහාසයේ මුල්මවරට ශාක හා සතුන් ලෙස ජීවීන් වර්ගීකරණය කරන ලද්දේ,
1. තියෝප්‍රැස්ටස්
  2. අර්නස්ට් හේකල්
  3. කැරොලස් ලිනේයස්
  4. රොබට් විටෙකර්
  5. ඇරිස්ටෝටල්
- (9) බැක්ටීරියා අධිරාජධානියේ ලාක්ෂණික ලක්ෂණයක් නොවන්නේ පහත ඒවායින් කවරක් ද?
1. බැක්ටීරියා අධිරාජධානියට අයත් ජීවීන් සියල්ලන්ම ප්‍රාග්න්‍යාජවිකයින් වේ.
  2. බහුතර ජීවීන් මයික්‍රොමීටර 0.5 සිට 5 දක්වා තරමින් යුක්ත වේ.
  3. බැක්ටීරියා අධිරාජධානියට අයත් සියළු ජීවීන්ගේ සෛල බිත්තිවල සංඝටකයක් ලෙස පෙප්ටිඩෝග්ලයිකා පවතී.
  4. ග්‍රෑම් ධන හා ග්‍රෑම් සෘණ ලෙස බැක්ටීරියා අධිරාජධානියේ ජීවීන් වර්ග කරනුයේ ඔවුන්ගේ සෛල බිත්ති වූ පෙප්ටිඩෝග්ලයිකාන් ප්‍රමාණය අනුවය.
  5. මෙම අධිරාජධානියේ ඇතැමුන් N_2 තිරකරයි.

(10) ද්වීපද නාමකරණය පිළිබඳ පහත සඳහන් ප්‍රකාශ අතරින් අසත්‍ය ප්‍රකාශය වන්නේ,

1. ද්වීපද නාමකරණය අනුව ජීවියකුගේ නම කොටස් දෙකකින් යුක්තය.
2. මෙයට අනුව සමීප බන්ධුතා සහිත විශේෂ එකම ගණ නාමය දරන අතර, වෙනස් සුළු නාම දරයි.
3. නාමය ලතින් හුරුවක් ඇති වචන වන අතර රෝමන් අකුරු භාවිතයෙන් ලිවිය යුතුය.
4. "*Cocos nucifera* L." මෙහි "L" යනු උප විශේෂ නාමයයි.
5. ගණ නාමයේ මුල් අකුර පමණක් ඉංග්‍රීසි කැපිටල් අකුරක් වන අතර, විශේෂිත නාමය ඉංග්‍රීසි සිමපල් අකුරින් ලිවිය යුතුය.

(11) "*Methanococcus*" යන ජීවියා සතු ලක්ෂණයක් වන්නේ පහත ඒවායින් කවරක් ද?

1. සෛල පටල ලිපිඩ ශාඛනය නොවූ හයිඩ්‍රොකාබන දරයි.
2. ප්‍රෝටීන සංස්ලේෂණයේ ආරම්භක ඇමයිනෝ අම්ලය ෆෝමයිල් මෙතියොනින් වේ.
3. RNA පොලිමරේස් ආකාර කිහිපයක් ඇත.
4. I හා II පිළිතුරු සත්‍ය වේ.
5. ඉහත සියළු ප්‍රකාශ අසත්‍ය වේ.

(12) පහත සඳහන් ලක්ෂණ අයත් ජීවියා වන්නේ,

a. කරදිය වාසින් වේ.	c. ක්ලොරොෆිල් C දරයි.
b. සාපේක්ෂව විශාල හා සංකීර්ණයි.	d. බහුසෛලික තලස ශාකාකාරය.
1. <i>Ulva</i>	3. <i>Diatoms</i>
2. <i>Sargassum</i>	4. <i>Gelidium</i>
	5. <i>Paramecium</i>

(13) මද වශයෙන් සංකීර්ණ ස්නායු හා සංවේදක පද්ධතියක් මූලිකව හමුවන සත්ත්ව වංශයේ ජීවියෙකුට උදාහරණයක් වන්නේ,

1. ගැඩවිලා	3. <i>Planaria</i>	5. මට්ටියා
2. ගොලුබෙල්ලා	4. කිරි පණුවා	

(14) පහත සඳහන් ප්‍රකාශ අතරින් අසත්‍ය ප්‍රකාශය වන්නේ,

1. මූලකේෂ යනු අපිවර්මයෙන් පිටතට වැඩුණු ඒකසෛලීය ප්‍රසර වේ.
2. ශාක මුලේ බාහිකය ප්‍රධාන වශයෙන් අන්තර් සෛලීය අවකාශ සහිත, මෘදුස්තර සෛලවලින් සැදී ඇත.
3. ද්විබීජ පත්‍රී මෙන්ම ඒක බීජ පත්‍රී ශාකවල මූලෙහි පරිවක්‍රය, ශාකයේ පාර්ශ්වික මුල් හටගැනීමට හා ද්විතීයික වර්ධනයට දායක වේ.
4. විවෘත බීජක ශාකවල දැව මෘදු ලෙස හඳුන්වන අතර මෙම මෘදු දැවවල ශෛලම වාහිනී දක්නට නොලැබේ.
5. සෞම්‍ය කලාපීය ශාකවල වයස ගණනය කිරීමට ශාකවල පවතින වර්ධක වල වැදගත් වේ.

(15) පහත සඳහන් ප්‍රකාශ අතරින් අසත්‍ය නොවන ප්‍රකාශය වන්නේ කවරක් ද?

1. වර්ෂා වනාන්තර තුළ වැවෙන ශාකවල කුඩාම පත්‍ර ඇත.
2. ශාකයක පත්‍ර සිරස්ව සැකසී ඇත්තේ අඩු ආලෝක තත්ත්ව යටතේ වුවද කාර්යක්ෂමව ආලෝකය ග්‍රහණය කර ගැනීමට ය.
3. බොහෝ සනාල ශාකවල ප්‍රධාන ප්‍රභාසංස්ලේෂක ව්‍යුහය වන්නේ ශාක පත්‍රයයි.
4. දර්ශීය ද්විබීජ පත්‍රී ශාක පත්‍රයක ඉති මෘදුස්තර සෛල දිගැටි හැඩයක් ගන්නා අතර ශාක පත්‍රයක ඉති මෘදුස්තර සෛල ස්තර ඇත්තේ එකක් පමණි.
5. ඒක බීජ පත්‍රී ශාකවල පත්‍රයේ පූටිකා ඇත්තේ යටි අපිවර්මයේ පමණි.

(16) ශාක පත්‍රවල පවතින පූටිකා පිළිබඳ සත්‍ය නොවන ප්‍රකාශය තෝරන්න.

1. පූටිකා වටා ඇති පාලක සෛල විකරණය වූ අපිවර්මීය සෛල වේ.
2. සපුෂ්ප ශාකවල පාලක සෛල දර්ශීයව බෝංචි බීජ හැඩති වේ.
3. පාලක සෛල විකරණය වූ අපිවර්මීය සෛල වුවද ඒවාහි හරිතලව දක්නට ලැබේ.
4. පාලක සෛලවල ඇතුළත සෙලියුලෝස් බිත්තිය පිටත බිත්තියට වඩා ඝනකම් වේ.
5. පාලක සෛල වටා සෙලියුලෝස් ක්ෂුද්‍ර කෙදිනි අරීය ආකාරයට සැකසී අප්‍රත්‍යස්ථ වළලු සාදන අතර පාලක සෛලවල පිටත බිත්තියේ ප්‍රත්‍යස්ථ බව ඇතුළත බිත්තියට වඩා අඩුය.

- (17) ශාකවල ඇතොප්ලාස්ට් මාර්ගයට අයත් නොවන්නේ,
1. කොලොම් මැදස්තර
  2. කොලොම් වාහකය
  3. කොලොම් වාහිනී
  4. බහිෂ්කොලියා අවකාශ
  5. කොලොම් බිත්තිය

- (18) ද්විසෛවීය වර්ධනයේ දී කඳේ දික් අක්ෂයට ලම්භකව දිශානතව පවතින මවුලික කොලොම් මගින්
1. කොලොම් පටකය නිපදවයි.
  2. ජලෝයම් පටකය නිපදවයි.
  3. සන්තල කීරණ නිපදවයි.
  4. I හා II පිළිතුරු සත්‍ය වේ.
  5. ඉහත සියල්ල අසත්‍ය වේ.

- (19) ජලෝයම් පරිවහනයේ දී සිදු නොවන්නේ පහත සඳහන් කවරක් ද?
1. සමහර අක්ෂාමය අයුතු පරිවහනය කිරීම.
  2. ජලෝයම් බැර කිරීමේ දී පෙහේර නළයේ ද්‍රාව්‍ය විභවය වැඩිවීම.
  3. ප්‍රභවයේ සිට අපාතය දක්වා කොන් ප්‍රවාහය පිළිබඳව ධන විචනයක් යටතේ සුක්‍රෝස් ගමන් කරයි.
  4. පෙහේර නළ තුළට කොලොම්යේ සිට විසරණය මගින් ජලය ඇතුළු වේ.
  5. ජලෝයම් හර කිරීමේ දී පෙහේර නළයේ සිට කොලොම්යට ජලය ගමන් කරයි.

- (20) ද්‍රාව්‍ය විභවය -500kPa වන කොලොස් සංකුඳු ජලය සමග වායුගෝලීය පීඩනය තුළ දී සම්තුලිතව ඇත. එම අවස්ථාවේ කොලොස් පීඩන විභවය වන්නේ,
1. 0kPa
  2. 500kPa
  3. 100kPa
  4. -500kPa
  5. -1000kPa

අංක 21 සිට 25 තෙක් ප්‍රශ්නවලට පහත උපදෙස් පිළිපදින්න.
මෙහි දී ඇති ප්‍රතිචාර අතරින් එකක් හෝ ඊට වැඩි කණකක් හෝ නිවැරදිය. නිවැරදි ප්‍රතිචාරය/ප්‍රතිචාර කෝණ ඒ සඳහා අදාළ නිවැරදි අංකය යොදන්න.

- A, B, D ප්‍රතිචාර පමණක් නිවැරදි නම් _____ (1)
- A, C, D ප්‍රතිචාර පමණක් නිවැරදි නම් _____ (2)
- A, B ප්‍රතිචාර පමණක් නිවැරදි නම් _____ (3)
- C, D ප්‍රතිචාර පමණක් නිවැරදි නම් _____ (4)
- වෙනත් කිසියම් ප්‍රතිචාරයක් හෝ ප්‍රතිචාර සංයෝජනයක් නිවැරදි නම් _____ (5)

උපදෙස් සම්පිණ්ඩනය				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
A, B, D	A, C, D	A, B	C, D	වෙනත් කිසියම් ප්‍රතිචාරයක් හෝ ප්‍රතිචාර සංයෝජනයක් හෝ නිවැරදිය
පමණක්	පමණක්	පමණක්	පමණක්	
නිවැරදිය	නිවැරදිය	නිවැරදිය	නිවැරදිය	

- (21) කාබෝහයිඩ්‍රේට් පිළිබඳව අසත්‍ය ප්‍රකාශය/ප්‍රකාශ වන්නේ,
- A. ග්ලුකෝස්වල ජලීය ආකාරය රේඛීය වේ.
  - B. ෆ්රක්ටෝස් සීරෝ හෙක්සෝසයකි.
  - C. සෙලියුලෝස් රේඛීය, ස්ඵටිකරූපී හා ව්‍යුහමය පොලිසැකරයිඩයකි.
  - D. පෙන්ටීන් ග්ලුකොසැම්න්වල බහු අවයවයකි.
  - E. ඇකෑම් ඩයිසැකරයිඩ් ජලෝයම් පරිසංක්‍රමණයට දායක වේ.

- (22) ශාක පෝෂණ ක්‍රමයක් වන පරපෝෂිතාවය සඳහා උදාහරණයක්/උදාහරණ වන්නේ කවරක් ද?
- A. *Loranthus* හා ධාරක ශාකය
  - B. *Cuscuta* හා ධාරක ශාකය
  - C. උසස් ශාක මුල් හා දිලීර (දිලීරක මුල සංගමය)
  - D. *Cycas* කොරල් නැවැති මුල් හා *Anabaena* අතර
  - E. අපිශාසී ඔසිඩ්

- (23) ශාකවල අංශුමාත්‍ර මූලද්‍රව්‍ය/මූලද්‍රව්‍යාක් වන්නේ,
 A. Ca   B. O   C. Cl   D. Fe   E. Mg
- (24) ශාකවල ෆයිටොක්ලෝම ප්‍රභාප්‍රතිග්‍රාහක මගින් යාමනය කරන ක්‍රියාවලීන්/ක්‍රියාවලි මොනවා ද?
 A. ඩීප් ප්‍රෝග්‍රැෆියා   D. ඩිජාමරය දික්වීම නිශේධනය
 B. සෙවන මග හැරීම   E. ආලෝක ප්‍රේරණයෙන් ප්‍රතිකා විවර වීම.
 C. ප්‍රභාවර්තනය
- (25) ශාක වර්ධක යාමක ලෙස ක්‍රියාකරන ශීඛරලීන් මගින් ඉටුකරන කෘත්‍ය/කෘත්‍යයන් වන්නේ,
 A. කඳ දික්වීම උත්තේජනය කිරීම.   D. පරාග විකසනය උත්තේජනය කිරීම.
 B. එළ වර්ධනය උත්තේජනය කිරීම.   E. මුල් හා මූලකේශ වර්ධනය දිරි ගැන්වීම.
 C. ප්‍රභාවර්තනය සිදු කිරීම.

ආදර්ශ ව්‍යුහගත රචනා හුරුව

- (1) (A) (i) ප්‍රභාසංස්ලේෂණය යනු කුමක් ද?
 .....
 .....
 .....
- (ii) ප්‍රභාසංස්ලේෂණය සිදු කරමින්, ආහාර දාමවල ප්‍රාරම්භ නිෂ්පාදකයින් ලෙස ක්‍රියාකරන ජීව විශේෂ 2 ක් ලියන්න.
 .....
 .....
- (iii) ප්‍රභාසංස්ලේෂණය ගෝලීය වශයෙන් වැදගත්වීමට බලපාන හේතු 5 ක් ලියන්න.
 .....
 .....
 .....
 .....
- (iv) ප්‍රභාසංස්ලේෂණයේ දී CO₂ නිරවන ප්‍රධාන යාන්ත්‍රණ 2 මොනවා ද?
 .....
 .....
- (B) (i) තයිලකොයිඩ් පටල පද්ධති මත ස්ථානගතව ඇති සංසවක මොනවා ද?
 .....
 .....
 .....
- (ii) ශාක පත්‍රයක් කොළ පැහැතිව දිස්වීමට හේතුව කුමක් ද?
 .....
 .....

(iii) හරිතලව තුළ ආලෝකය ග්‍රහණය කරනු ලබන ප්‍රධාන වර්ණකය කුමක් ද?

.....

(iv) එම වර්ණකය මගින් වැඩිපුරම අවශෝෂණය කරන්නේ ආලෝකයේ කුමන වර්ණය ද?

.....

(C)(i) ප්‍රභා ආරක්ෂණය යනු කුමක් ද?

.....

(ii) ප්‍රභා ආරක්ෂණය සිදුවීම ශාකවලට වැදගත් වන්නේ කෙසේ ද?

.....

(iii) ප්‍රභා පද්ධති යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ මොනවා ද?

.....

(iv) ප්‍රභා පද්ධතියක් සමන්විත වන කොටස් නම් කරන්න.

.....

(D)(i) ප්‍රභාශ්වසනය සිදුවීම සඳහා බලපාන හේතුව කුමක් ද?

.....

(ii) ප්‍රභාශ්වසනයේ දී මක්සිඞ්‍රනේස් ප්‍රතික්‍රියාවේදී ඇතිවන මූලික ප්‍රතිඵල මොනවා ද?

.....

(iii) ප්‍රභාශ්වසනය සඳහා දායකවන ඉන්ද්‍රයිකා මොනවා ද?

.....

(iv) ප්‍රභාශ්වසනය ශාකවලට අහිතකර ලෙස බලපාන්නේ කෙසේ ද?

.....

2) (A) (i) සර්වී පදාර්ඵයේ පවතින ප්‍රධාන ජෛවීය අණු නම් කරන්න.

.....

.....

.....

.....

(ii) එම අණු අතුරින් අනිවාර්යයෙන්ම N අඩංගු වන්නේ කුමන ඒවායේ ද?

(iii) පහත සඳහන් ඛන්ධන පවතින, සංවිත කෘතය ඉටුකරන අණු වර්ගයක් බැගින් නම් කරන්න.

a) පෙප්ටයිඩ ඛන්ධන : .....

b) ග්ලයිකොසිඩික් ඛන්ධන : .....

(iv) ජීවයේ අඛණ්ඩතාවය පවත්වාගැනීමට වැදගත්වන සංයෝගය නම්කර පහත කොටස්වලට ද පිළිතුරු සපයන්න.

a) සංයෝගය : .....

b) එහි ආවර්ති ඒකකය : .....

c) විශිෂ්ට ලක්ෂණය : .....

(B) (i) පහත උපසෛලීය ව්‍යුහවල කෘතය 2 බැගින් ලියන්න.

a) ගොල්පි උපකරණ : .....

b) මයිටොකොන්ඩ්‍රියා : .....

(ii) විෂ හරණය සඳහා දායකවන උප සෛලීය ව්‍යුහ 2 ක් නම් කරන්න.

.....

.....

(iii) ජලාස්මා පටලයේ අඩංගු ප්‍රධාන කාබනික සංයෝග 2 නම් කරන්න.

.....

.....

(iv) සත්ත්ව සෛලවල ජලාස්මා පටලයේ පමණක් දැකිය හැකි ස්ටෙරොයිඩමය අණු විශේෂය නම් කරන්න.

.....

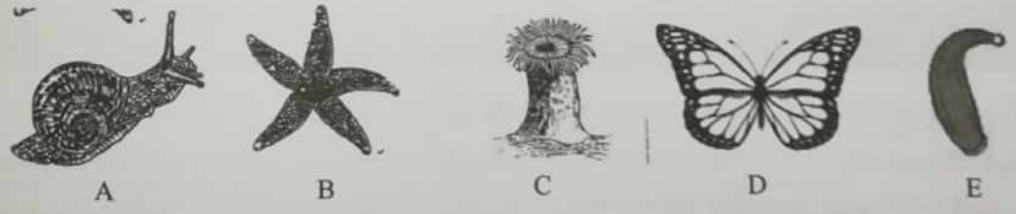
(v) එම අණුව මගින් ඉටුකරන සුවිශේෂී කෘතය කුමක් ද?

.....

.....

.....

(C) (i) A-E සතූන් වෙන්කර දැක්වීම පිණිස සකසන ලද දෙබෙදුම් සුවියක් පහත දැක්වේ. එහි හිස්තූන් පුරවන්න.

01 a) පියාපත් දරයි. : .....

b) පියාපත් නොදරයි. : .....

02 a) අරිය සමමිතියක් ඇත. : .....

b) අරිය සමමිතියක් නැත. : .....

- 03 a) නාල පාද දරයි : .....
- b) නාල පාද නොදරයි : .....
- 04 a) මුඛකර දරයි. : .....
- b) මුඛකර නොදරයි : .....

(ii) ඉහත ජීවීන් අතරින් රේඛිකාව හොඳින්ම විකසනය වී ඇත්තේ කුමන විශේෂයේ ද?

(iii) ඩිප්ලොරොස්ටෝමිකයන් වන්නේ කුමන සත්ත්ව ආකාරය ද?

(D) (i) සියලු කෝඩේටාවන් සඳහා පොදු ලක්ෂණ මොනවා ද?

(ii) පහත ලක්ෂණ දරණ කෝඩේටා ජීවී වර්ගය/වර්ග නම් කරන්න.

- a) කවච රහිත බිත්තර දැමීම : .....
- b) සමාංශප්‍රච්ච පෞච්ච වරලක් දැරීම : .....
- c) සවිවර අස්ථි දැරීම : .....
- d) විෂම දන්ති වීම : .....
- e) කංකනාහ හා චක්‍රාකාර කොරළ දැරීම : .....
- f) ඇසිපිය සහිත ඇස් දැරීම : .....

(iii) දිලීර මගින් පෙන්වනු ලබන පෝෂණ ආකාරය කුමක් ද?

(iv) දිලීර ශෝෂකවල විශේෂ කෘත්‍ය කුමක් ද?

ආදර්ශ රචනා හුරුව

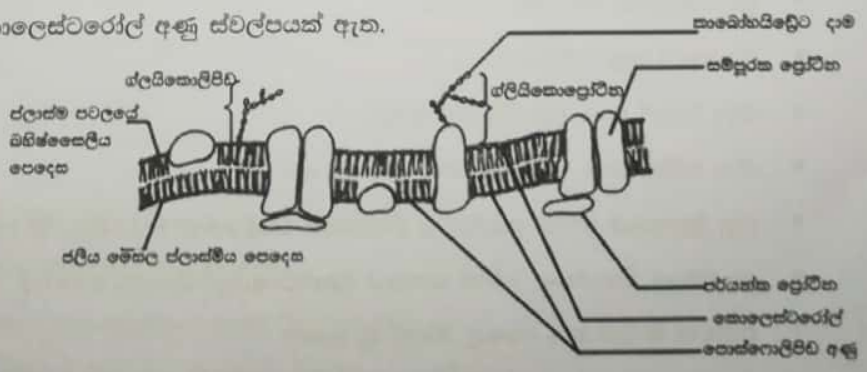
- a) ප්‍රෝටීනවල මූලික රසායනික ස්වභාවය හා කෘත්‍යය විස්තර කරන්න.
- b) ඇමයිනෝ අම්ල 2 ක් එකතු වී ඩයිපෙප්ටයිඩයක් සෑදෙන ආකාරය රූප සටහනක් මගින් නිරූපණය කරන්න.
- a) කාර්යක්ෂම ලෙස ආලෝකය ග්‍රහණය සඳහා ශාක කඳන් දක්වන සුවිශේෂී අනුවර්තන විස්තර කරන්න.
- c) දර්ශීය ද්විබීජපත්‍රී ශාක පත්‍රයක හරස්කඩ ව්‍යුහය විස්තර කරන්න.

DAY WORK BOOK - 10, පිලිතුරු පත්‍රය (රචනා)

(1) a) සත්ත්ව සෛලයක ජලාස්මා පටලයේ තරල විචිත්‍ර ආකෘතිය පැහැදිලි කරන්න.

- * ජලාස්මා පටලය සෛල ජලාස්මයේ පිටත සීමාවයි.
- * සියලු සෛල පටල, ජලාස්මා පටලයේ සියුම් ව්‍යුහයට සමානයි.
- * ජලාස්මා පටලයේ ව්‍යුහය පැහැදිලි කරනුයේ තරල විචිත්‍ර ආකෘතියෙනි.
- * එය ප්‍රධාන වශයෙන් සැඳි ඇත්තේ පොස්පොලිඩ් හා ප්‍රෝටීන් වලිනි.
- * එහි ඝනකම 7 nm පමණ වේ.
- * ප්‍රධාන වශයෙන් පොස්පොලිපිඩ් ද්විත්ව ස්ථරයකින් සැඳි ඇත.
- * පොස්පොලිපිඩ්වල ජලකාමී හිස සෛලයෙන් ඇතුළත හා පිටත පවතින
- * ජලීය පරිසරය තුළට මුහුණලා ඇත.
- * ජල හිතක හයිඩ්‍රොකාබන් වලිග, ඇතුළු දෙසට මුහුණලා
- * ජලහිතක අභ්‍යන්තරයක් සාදයි.
- * ජලාස්මා පටලය තරල විචිත්‍ර ආකෘතියට සමකළ හැක්කේ
- * පොස්පොලිපිඩ් අණු පටලයට තරලමය ස්වභාවයක් ලබා දෙන නිසාත්,
- * අහඹු ලෙස ගිලී ඇති
- * ප්‍රෝටීන් අණු පටලයේ විචිත්‍ර ස්වභාවයට දායක වන නිසාත් ය.
- * පටලය තුළින් සම්පූර්ණයෙන් ම විනිවිද යන ප්‍රෝටීන් අණු
- * තීරයක් පටල ප්‍රෝටීන් ලෙස හැඳින් වේ.
- * පටලයේ කොටසක් තුළින් පමණක් විනිවිද වන ප්‍රෝටීන් අණු ද ඇත.
- * මේ ප්‍රෝටීන් වර්ග දෙකම සම්පූර්ණ ප්‍රෝටීන් ලෙස හැඳින්වේ.
- * බොහෝ සම්පූර්ණ ප්‍රෝටීන් ජලකාමී නාලිකා සහිත
- * තීරයක් පටල ප්‍රෝටීන් වේ.
- * ලිපිඩ් ද්විත්ව ස්ථරයේ කොහෙත්ම නොගිලී,
- * ඇතුළු පෘෂ්ඨයට ලිහිල්ව බැඳුණු ඇතැම් ප්‍රෝටීන්
- * පර්යන්ත ප්‍රෝටීන් ලෙස හැඳින් වේ.
- * ඇතැම් ප්‍රෝටීන් හා ලිපිඩ් වල,
- * කෙටි ශාඛනය වූ ඇන්වෙනා වැනි
- * කාබෝහයිඩ්‍රේට් දාම ඇත.
- * ඒවා ගයිකොප්‍රෝටීන් හා
- * ග්ලයිකොලිපිඩ් ලෙස හඳුන්වයි.
- * සත්ත්ව සෛලවල පමණක් ලිපිඩ් ද්විත්ව අතර,
- * අහඹුව ඒකාබද්ධ වූ කොලෙස්ටරෝල් අණු ස්වල්පයක් ඇත.

b) ජලාස්මා පටලය මගින් සන්තව සෛලවලදී ඉටු කරන සුවිශේෂී කෘත්‍යය ලියන්න.

- * ජලාස්මා පටලය මගින් ජීවී සෛලවල සෛල ජලාස්මය වට කරමින්
- * බහිස් සෛලීය පරිසරය අන්තරාසෛලීය සංඝටක වලින් භෞතිකව වෙන් කරයි.
- * ජලාස්මා පටලය මගින් පැවැත්ම සඳහා අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය හුවමාරුව යාමනය කරයි.
- * ජලාස්මා පටලයේ ගිලුණු ප්‍රෝටීන මගින්,
- * යාබද සෛල හඳුනාගනිමින්, සෛල සමග සන්නිවේදනය කරයි.
- * ජලාස්මා පටලයේ ඇතැම් ප්‍රෝටීන අණු ප්‍රතිග්‍රාහක අණු ලෙස ක්‍රියා කරමින්
- * හෝමෝන / ස්නායු සම්ප්‍රේෂක/ප්‍රතිශක්තිකරණ ප්‍රෝටීන වැනි
- * විශිෂ්ඨ රේඛා රසායනික ද්‍රව්‍ය සමග අන්තර්ක්‍රියා කරයි.
- * සෛල පටලයේ ඇති ඇතැම් ප්‍රෝටීන,
- * සමහර සෛල සැකිලි තන්තුවලට සම්බන්ධ වී
- * සෛලයේ හැඩය පවත්වා ගැනීමටය උපකාරී වේ.
- * පටලයේ ඇති ඇතැම් ප්‍රෝටීන අණු
- * එන්සයිම ලෙස ක්‍රියාකරයි.
- * උදා : ආහාර මාර්ගයේ ඇතැම් ක්ෂුද්‍ර අංශුලිකා හා සෛලවල පටල පෘෂ්ඨයේ ඇති ජීරක එන්සයිම

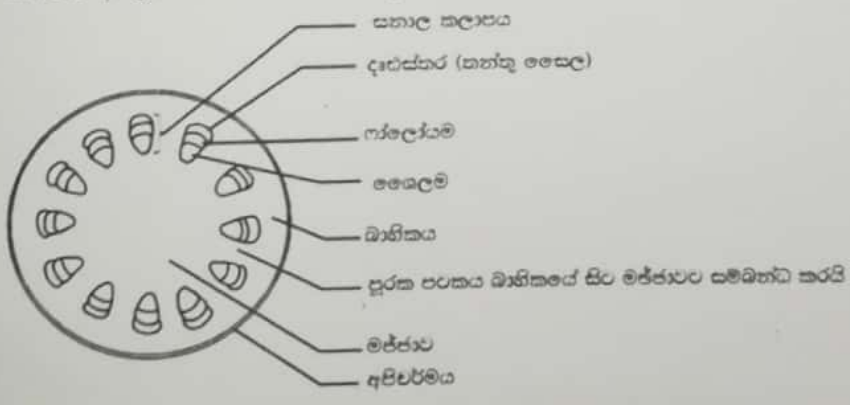
(2) a) ශාක කඳේ ප්‍රාථමික ව්‍යුහය සිදුවන ආකාරය දක්වන්න.

- * ශාක කඳේ පුරෝහයේ පිහිටි ප්‍රාථමික විභාජකය මගින්
- * නව සෛල නිපදවීම නිසා
- * ශාක කඳ දිගින් වැඩිවීමේ ක්‍රියාවලිය ශාක කඳේ ප්‍රාථමික වර්ධනයයි.
- * මෙහි දී ප්‍රධාන ක්‍රියාවලි 3 ක් සිදු වේ.
- * ඒවා නම්, සෛල විභාජනය
- * සෛල දික්වීම හා
- * සෛල විහේදනය/විශේෂණය වීමයි.
- * මෙම ක්‍රියාවලි තුන විභාජනයෙන් ආරම්භ වී
- * එකිනෙක අතිපිහිත වන ස්ථර/කලාප 3 කදී සිදු වේ.
- * ශාක කඳක පුරෝහාග්‍ර විභාජකය, පුරෝහාග්‍රස්ථයේ පිහිටන
- * බුබුබුලාකාර හැඩැති සෛල ස්කන්ධයකි.
- * පුරෝහාග්‍රස්ථ විභාජකය දෙපස
- * මූලාකෘති පත්‍ර පිහිටන අතර,
- * ඒවා මගින් ශාක පත්‍ර පිහිටන අතර,
- * ඒවා මගින් ශාක පත්‍ර විකසනය වීම සිදු වේ.
- * පත්‍ර මූලාකෘති මගින් පුරෝහාග්‍ර විභාජකය වියළීමෙන්/හිරුඑළියෙන් ආරක්ෂා කරයි.
- * පුරෝහාග්‍ර විභාජකය මගින් ශාකයේ දිශාවට/ඇතුළු දිශාවට පමණක්
- * අනුනය මගින් නව සෛල නිපදවනු ලැබේ.

- * මෙසේ නිපදවෙන සෙල දික්වීමේ කලාපයේ දී දික්වීමට ලක් වේ.
- * ඇතැම් සෙල ඒවායේ ආරම්භක ප්‍රමාණය මෙන් දස ගුණයක් පමණ දික්වීමට ලක් වේ.
- * මේ නිසා ශාක කඳ ඉහළට වර්ධනය වේ.
- * සෙල දික්වීමෙන් අනතුරුව සෙල විභේදනය වන කලාපයේ දී
- * ව්‍යුහමය හා කාතෘමය වශයෙන් පරිණත වීම සිදු වේ.

b) ශාක කඳේ ප්‍රාථමික ව්‍යුහය පිළිබඳව කෙටි සටහනක් ලියන්න.

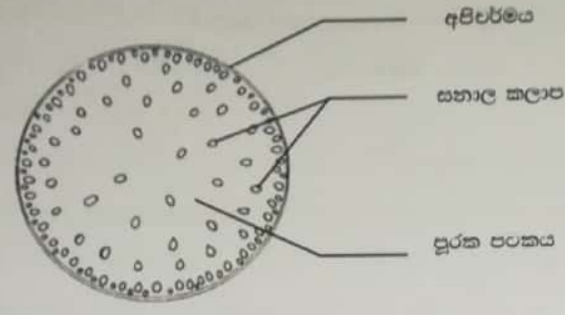
- * ද්විබීජපත්‍රී ශාක කඳේ ප්‍රාථමික ව්‍යුහයේ පිටතින්ම පිහිටි ස්ථරය අපිච්චයයි.
- * මෙය අඛණ්ඩව නොපිහිටන අතර,
- * තැනින් තැන වායු හුවමාරුව සඳහා
- * අන්වීක්ෂීය සිදුරු හා පූටිකා පිහිටයි.
- * අපිච්චයට ඇතුළතින් පූර්ක පටකය ලෙස බාහිකය පිහිටයි.
- * මෙය ප්‍රධාන වශයෙන් මෘදුස්ථර සෙලවලින් සමන්විත වේ.
- * අපිච්චයට වහාම ඇතුළතින්,
- * දෘඪස්ථර සෙල ස්ථරයක් පවතියි.
- * මීට අමතරව බාහිකය තුළ ද දෘඪස්ථර තන්තු පවතියි.
- * මෙහි සනාල කලාප වලයාකාරව පෙළගැසී ඇත.
- * එහිදී ශෛලම හා ජලෝයම අතර සනාල කැම්බියම පිහිටයි.
- * මෙහිදී ප්‍රාථමික ශෛලම මජ්ජාව දෙසට ද,
- * ප්‍රාථමික ජලෝයම බාහිකය දෙසට ද මුහුණලා පිහිටයි.
- * සනාල කලාප වලට පිටතින් දෘඪස්ථර සෙල ගොනුවක් පවතියි.
- * සනාල කලාප වලට ඇතුළතින්
- * මෘදුස්ථර සෙලවලින් සමන්විත
- * විශාල මජ්ජාවක් පවතී.
- * කක්ෂීය අංකුර මගින් පාර්ශවික කඳන් හටගනියි.

- * ඒක බීජ පත්‍රී ශාක කඳේ පූර්ක පටකය
- * බාහිකය හා මජ්ජාව ලෙස විභේදනය වී නොමැත.
- * මෙහි සනාල කලාප පූර්කය පුරා අක්‍රමවත් ලෙස විසිරී පවතියි.
- * සනාල කලාපවල ඇතුළතින් ශෛලම ද, පිටතින් ජලෝයම ද පිහිටන අතර,

- * ගෛලම හා ජලෝයම අතර සනාල කැම්බියමක් නොපවතී.
- * සෑම සනාල කලාපයකට ම පිටතින්, ඒවා සම්පූර්ණයෙන් ම වටකර දෘඪස්ථර සෛල සමූහයක් පිහිටයි.
- * ඒවා "කලාප කොටු" ලෙස හඳුන්වයි.

46×3	=	138
රූප සටහන සඳහා (6×2)	=	12
මුළු ලකුණු	=	<u>150</u>